

Romanul *Novecento* al scriitorului italian Alessandro Baricco (n. 1958) are puterea de a ține cititorul „legat” de pagini indiferent de oboseală, foame, treburi casnice, de a-l smulge banalităților de zi cu zi pentru a-i oferi, cel puțin pentru câteva ore... o nouă dimensiune. Imaginați-vă *cel mai bun pianist care a cântat vreodată pe ocean*, și într-adevăr cel mai bun, chiar dacă nu a cântat niciodată în vreun local de lux, chiar dacă nu a absolvit niciun conservator, ori o școală de muzică, chiar dacă nu a călcat niciodată pe uscat *fiindcă s-a născut pe un vapor*, chiar dacă... (și așa putea continua șirul la nesfârșit). Întrebarea-cheie, ispita care începe să te macine din primele pagini ale cărții este firească: *Novecento, de ce nu cobori?* În cei 27 de ani petrecuți pe vapor, *Novecento* nu se putu decide să coboare barem să vadă lumea; nu se putu decide nici atunci când *Virginian devenise o epavă la sfârșitul războiului (...)* și acum era *așa de prăpădit încât hotărâseră să-l scufunde*. Rămas singur pe un vapor plin cu explozibil, gata în orice clipă să fie aruncat în aer, într-un monolog de final, *Novecento*... își deschide sufletul... așa cum este... cu pecetea fatalismului și de o sinceritate fără rest. Oare o vei putea duce?...

Daniela Catereniuc

Tot orașul ăla... nu i se vedea capătul.../
 Capătul, vă rog, s-ar putea vedea capătul?/
 Și zgomotul/
 Pe scărița aia blestemată... era tare frumos, totul... și eu mă simțeam grozav în paltonul ăla, făceam impresie, și nu stăteam pe gânduri, coboram cu siguranță, fără îndoială/
 Cu pălăria mea albastră/
 Prima treaptă, a doua treaptă, a treia treaptă/
 Prima treaptă, a doua treaptă, a treia treaptă/
 Prima treaptă, a doua/
 Nu m-a oprit ce am văzut/
 Ci ceea ce *nu am văzut*/
 Poți înțelege, frate? *E ceea ce nu am văzut*... l-am căutat, dar nu era, în tot orașul ăla nesfârșit erau de toate/
 Dar nu era *un capăt*. Ceea ce nu am văzut este unde se sfârșeau toate alea. Capătul lumii./
 Gândește-te puțin: un pian. Clapele încep. Clapele sfârșesc. Știi că sunt optzeci și opt, nimeni nu te poate păcăli. Nu sunt nesfârșite, ele. Tu ești nesfârșit, și înăuntrul clapelor alea, muzica pe care o poți face e nesfârșită. Ele sunt optzeci și opt. Tu ești nesfârșit. Asta îmi place mie. Asta merită să fie trăit. Dar dacă tu/
 Dar dacă eu mă urc pe scărița aia și în fața mea se desfășoară o claviatură cu milioane de clape, milioane și miliarde/
 Milioane și miliarde de clape, care nu se mai sfârșesc și ăsta-i purul adevăr, că nu se mai sfârșesc și claviatura aia e infinită/
 Dacă e o claviatură infinită, atunci/
 Pe claviatura aia nu există muzică pe care s-o poți cânta. Te-ai așezat pe un scăunel greșit: ăla e pianul la care cântă Dumnezeu/
 Doamne, dar le vedeai drumurile?
 Numai drumurile, erau cu miile, cum de puteați voi să alegeți unul/
 Să alegeți o femeie/
 O casă, un pământ al vostru, un peisaj de privit, un fel de a muri/
 Toată lumea aia/
 Lumea aia peste tine care nici nu știi unde sfârșește/
 Nu vă e teamă niciodată, vouă, că v-ați putea sfârâma în mii de bucățele doar gândind-o, enormitatea aia, doar gândind-o? Trăind-o.../
 Eu m-am născut pe acest vapor. Și lumea se perinda pe aici, câte două mii de persoane odată. Erau și pe aici dorințe destule, dar nu durau mai mult decât drumul de la proră la pupă. Îți cântai fericirea pe o claviatură care nu era nesfârșită.
 Eu așa am învățat. Pământul, ăla e un vapor prea mare pentru mine. E o călătorie prea lungă. E o femeie prea frumoasă. E un parfum prea tare. E o muzică pe care nu știi s-o cânt. Iertați-mă. Dar eu n-o să cobor. Lăsați-mă să mă întorc înapoi.